

EVROPSKA KONVENCIJA ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA IZMENJENA U SKLADU S PROTOKOLOM BR. 11. (Rim 4. novembra 1950. godine)

("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", broj 9/2003, 5/2005, 7/2005)

Vlade potpisnice ove Konvencije, kao članice Saveta Evrope,
Imajući u vidu Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima koju je Generalna skupština Ujedinjenih nacija proglasila 10. decembra 1948;
Imajući u vidu da ova Deklaracija ima za cilj da osigura opšte i stvarno priznanje i poštovanje prava proklamovanih u njoj;
Imajući u vidu da je cilj Saveta Evrope postizanje većeg jedinstva između njegovih članica i da je očuvanje i razvijanje osnovnih ljudskih prava i sloboda jedan od načina na koji tom cilju treba stremiti,
Potvrđujući iznova svoju duboku veru u one osnovne slobode koje su temelj pravde i mira u svetu i koje se najbolje održavaju stvarnom politickom demokratijom, s jedne strane, i zajednickim shvatanjem i poštovanjem ljudskih prava od kojih one zavise s druge strane;
Rešene da, ako vlade evropskih zemalja koje su slicnih pogleda i imaju zajednicki naslede politickih tradicija, ideale, slobode i vladavine prava, preduzmu prve korake za skupno ostvarivanje izvesnih prava navedenih u Univerzalnoj deklaraciji,
Sporazumele su se o sledecem:

Obaveza poštovanja ljudskih prava

Clan 1.

Visoke strane ugovornice jemce svakome u svoju nadleznosti prava i slobode odredene u Delu I ove Konvencije.

Deo I - PRAVA I SLOBODE

Pravo na zivot

Clan 2.

1. Pravo na zivot svake osobe zašticeno je zakonom. Niko ne moze biti namerno lišen zivota, sem prilikom izvršenja presude suda kojom je osuden za zlocin za koji je ova kazna predvidena zakonom.

2. Lišenje života se ne smatra protivnim ovom članu ako proistekne iz upotrebe sile koja je apsolutno nužna:

- a) radi odbrane nekog lica od nezakonitog nasilja;
- b) da bi se izvršilo zakonito hapšenje ili sprecilo bekstvo lica zakonito lišenog slobode;
- c) prilikom zakonitih mera koje se preduzimaju u cilju suzbijanja nereda ili pobune.

Zabrana tumačenja

Član 3.

Niko ne sme biti podvrgnut mučenju, ili necovecnom ili ponizavajućem postupanju ili kaznjavanju.

Zabrana ropstva i prinudnog rada

Član 4.

1. Niko se ne sme držati u ropstvu ili ropском položaju.
2. Ni od koga se ne može zahtevati da obavlja prinudni ili obavezni rad.
3. Za svrhe ovog člana izraz "prinudni ili obavezni rad" ne obuhvata:
 - a) rad uobičajen u sklopu lišenja slobode određenog u skladu sa odredbom člana 5. ove Konvencije ili tokom uslovnog otpusta;
 - b) službu vojne prirode ili, u zemljama u kojima se priznaje prigovor savesti, službu koja se zahteva umesto odsluženja vojne obaveze;
 - c) rad koji se iziskuje u slučaju kakve krize ili nesreće koja pretili opstanku ili dobrobiti zajednice;
 - d) rad ili službu koji čine sastavni deo uobičajenih građanskih dužnosti.

Pravo na slobodu i bezbednost

Član 5.

1. Svako ima pravo na slobodu i bezbednost ličnosti. Niko ne može biti lišen slobode osim u sledećim slučajevima i u skladu sa zakonom propisanim postupkom:
 - a) u slučaju zakonitog lišenja slobode na osnovu presude nadležnog suda;
 - b) u slučaju zakonitog hapšenja ili lišenja slobode zbog neizvršenja zakonite sudske odluke ili radi obezbeđenja ispunjenja neke obaveze propisane zakonom;
 - c) u slučaju zakonitog hapšenja ili lišenja slobode radi privođenja lica pred nadležnu sudsku vlast zbog opravdane sumnje da je izvršilo krivično delo, ili kada se to opravdano smatra potrebnim kako bi se predupredilo izvršenje krivičnog dela ili bekstvo po njegovom izvršenju;

- d) u slučaju lišenja slobode maloletnog lica na osnovu zakonite odluke u svrhu vaspitnog nadzora ili zakonitog lišenja slobode radi njegovog privodenja nadležnom organu;
- e) u slučaju zakonitog lišenja slobode da bi se sprecilo širenje zaraznih bolesti, kao i zakonitog lišenja slobode društveno poremećenih lica, alkoholicara ili uzivalaca droge ili skitnica;
- f) u slučaju zakonitog hapšenja ili lišenja slobode lica da bi se sprecio njegov neovlašćeni ulazak u zemlju, ili lica protiv koga se preduzimaju mere u cilju deportacije ili ekstradicije.

2. Svako ko je uhapšen bice odmah i na jeziku koji razume obavešten o razlozima za njegovo hapšenje i o svakoj optuzbi protiv njega.

3. Svako ko je uhapšen ili lišen slobode shodno odredbama iz stava 1.c ovog clana bice bez odlaganja izveden pred sudiju ili drugo sluzbeno lice zakonom određeno da obavlja sudske funkcije i imace pravo da mu se sudi u razumnom roku ili da bude pušten na slobodu do sudjenja. Puštanje na slobodu moze se usloviti jemstvima da ce se lice pojaviti na sudenju.

4. Svako ko je lišen slobode ima pravo da pokrene postupak u kome ce sud hitno ispitati zakonitost lišenja slobode i naloziti puštanje na slobodu ako je lišenje slobode nezakonito.

5. Svako ko je bio uhapšen ili lišen slobode u suprotnosti s odredbama ovog clana ima utuzivo pravo na naknadu.

Pravo na pravicno sudenje

Clan 6.

1. Svako, tokom odlucivanja o njegovim gradanskim pravima i obavezama ili o krivicnoj optuzbi protiv njega, ima pravo na pravicnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izrice javno, ali se štampa i javnost mogu iskljuciti s celog ili s dela sudjenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog zivota stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nuzno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

2. Svako ko je optuzen za krivicno delo smatrace se nevinim sve dok se ne dokaze njegova krivica na osnovu zakona.

3. Svako ko je optuzen za krivicno delo ima sledeca minimalna prava:

- a) da u najkracem mogucem roku, detaljno i na jeziku koji razume, bude obavešten o prirodi i razlozima za optuzbu protiv njega;
- b) da ima dovoljno vremena i mogucnosti za pripremanje odbrane;

- c) da se brani licno ili putem branioca koga sam izabere ili, ako nema dovoljno sredstava da plati za pravnu pomoc, da ovu pomoc dobije besplatno kada interesi pravde to zahtevaju;
- d) da ispituje svedoke protiv sebe ili da postigne da se oni ispituju i da se obezbedi prisustvo i saslušanje svedoka u njegovu korist pod istim uslovima koji vazе za one koji svedoce protiv njega;
- e) da dobije besplatnu pomoc prevodioca ako ne razume ili ne govori jezik koji se upotrebljava na sudu.

Kaznjavanje samo na osnovu zakona

Clan 7.

1. Niko se ne moze smatrati krivim za krivicno delo izvršeno cinjenjem ili necinjenjem koje, u vreme kada je izvršeno, nije predstavljalo krivicno delo po unutrašnjem ili medunarodnom pravu. Isto tako, ne moze se izreci stroza kazna od one koja je bila propisana u vreme kada je krivicno delo izvršeno.

2. Ovaj clan ne utice na sudenje i kaznjavanje nekog lica za cinjenje ili necinjenje koje se u vreme izvršenja smatralo krivicnim delom prema opštim pravnim nacelima koja priznaju civilizovani narodi.

Pravo na poštovanje privatnog i porodicnog zivota

Clan 8.

1. Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodicnog zivota, doma i prepiske.

2. Javne vlasti nece se mešati u vršenje ovog prava sem ako to nije u skladu sa zakonom i neophodno u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbednosti, javne bezbednosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprecavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

Sloboda misli, savesti i veroispovesti

Clan 9.

1. Svako ima pravo na slobodu misli, savesti i verispovesti; ovo pravo ukljucuje slobodu promene vere ili uverenja i slobodu covеka da, bilo sam ili zajedno s drugima, javno ili privatno, ispoljava veru ili uverenje molitvom, propovedi, obicajima i odredbom.

2. Sloboda ispovedanja vere ili ubedenja moze biti podvrgnuta samo onim ogranicenjima koja su propisana zakonom i neophodna u demokratskom društvu u interesu javne

bezbednosti, radi zaštite javnog reda, zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

Sloboda izražavanja

Clan 10.

1. Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posedovanja sopstvenog mišljenja, primanje i saopštavanja informacija i ideja bez mešanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne sprečava države da zahtevaju dozvole za rad televizijskih, radio i bioskopskih preduzeća.

2. Pošto korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti, ono se može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbednosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja otkrivanja obaveštenja dobijenih u poverenju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

Sloboda okupljanja i udruživanja

Clan 11.

1. Svako ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, uključujući pravo da osniva sindikat i uclanjuje se u njega radi zaštite svojih interesa.

2. Za vršenje ovih prava neće se postavljati nikakva ograničenja, osim onih koja su propisana zakonom i neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbednosti ili javne bezbednosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih. Ovim se članom ne sprečava zakonito ograničavanje vršenja ovih prava pripadnicima oružanih snaga, policije ili državne uprave.

Pravo na sklapanje braka

Clan 12.

Muškarci i žene odgovarajućeg uzrasta imaju pravo da stupaju u brak i zasnivaju porodicu u skladu s unutrašnjim zakonima koji uređuju vršenje ovog prava.

Pravo na delotvorni pravni lek

Clan 13.

Svako kome su povredena prava i slobode predvideni u ovoj Konvenciji ima pravo na delotvoran pravni lek pred nacionalnim vlastima, bez obzira jesu li povredu izvršila lica koja su postupala u sluzbenom svojstvu.

Zabrana diskriminacije

Clan 14.

Uzivanje prava i sloboda predvidenih u ovoj Konvenciji obezbeduje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, veroispovest, politicko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno poreklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.

Odstupanje u vanrednim okolnostima

Clan 15.

1. U doba rata ili druge javne opasnosti koja pretili opstanku nacije, svaka Visoka strana ugovornica moze da preduzme mere koje odstupaju od njenih obaveza po ovoj Konvenciji, i to u najnužnijoj meri koju iziskuje hitnost situacije, s tim da takve mere ne budu u neskladu s njenim drugim obavezama prema medunarodnom pravu.

2. Prethodna odredba ne dopušta odstupanja od clana 2. osim u pogledu smrti prouzrokovane zakonitim ratnim postupcima, ili clana 3, 4 (stav 1) i 7.

3. Svaka Visoka strana ugovornica koja koristi svoje pravo da odstupa od odredbi Konvencije obaveštava u potpunosti generalnog sekretara Saveta Evrope o merama koje preduzima i razlozima za njih. Ona takode obaveštava generalnog sekretara Saveta Evrope kada takve mere prestanu da deluju i kada odredbe Konvencije ponovo pocnu da se primenjuju u potpunosti.

Ogranicenja politicke aktivnosti stranaca

Clan 16.

Nijedna odredba clanova 10, 11. i 14. nece se tumaciti tako da sprecava Visoke strane ugovornice da ogranicavaju politicku delatnost stranaca.

Zabrana zloupotrebe prava

Clan 17.

Ništa u ovoj Konvenciji ne može se tumačiti tako da podrazumeva pravo bilo koje države, grupe ili lica da se upuste u neku delatnost ili izvrše neki čin koji je usmeren na poništavanje bilo kog od navedenih prava i sloboda ili na njihovo ograničavanje u većoj meri od one koja je predviđena Konvencijom.

Granice korišćenja ograničenja prava

Clan 18.

Ograničenja navedenih prava i sloboda koja su dozvoljena ovom Konvencijom neće se primenjivati ni u koje druge svrhe sem onih zbog kojih su propisana.

Deo II - EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

Uspostavljanje Suda

Clan 19.

Da bi se obezbedilo poštovanje obaveza iz Konvencije i protokola uz nju koje su prihvatile Visoke strane ugovornice, ustanovljava se evropski sud za ljudska prava, u daljem tekstu "Sud". Sud će raditi kao stalni organ.

Broj sudija

Clan 20.

Sud se sastoji od onolikog broja sudija koliko je Visokih strana ugovornica.

Uslovi za izbor

Clan 21.

1. Sudije moraju imati visoki moralni ugled i posedovati kvalifikacije potrebne za obavljanje visokih sudskih funkcija, odnosno biti priznati pravni stručnjaci.

2. Sudije služe u licnom svojstvu.

3. Tokom svog mandata sudije se ne mogu baviti poslovima koji su nespojivi s njihovom nezavisnošću, nepristrasnošću ili zahtevima stalne službe; sva pitanja u vezi s primenom ovog stava rešava Sud.

Izbor sudija

Clan 22.

1. Za svaku stranu ugovornicu sudiju bira Parlamentarna skupština većinom glasova, sa liste od tri kandidata koje doticna Visoka strana ugovornica predlozi.

Mandat i prestanak mandata

Clan 23.

1. Sudije se biraju na period od devet godina. One se ne mogu ponovo birati.
2. Sudiji istice mandat kada navrši 70 godina zivota.
3. Sudije ostaju na duznosti dok im se ne odredi zamena. Medutim, oni nastavljaju da rade na predmetima koje su vec uzeli u razmatranje.
4. Sudija se ne moze razrešiti funkcije osim ako druge sudije ne odluče dvotrecinskom većinom da on više ne ispunjava potrebne uslove.

Sekretarijat i izvestioci

Clan 24.

1. Sud ima sekretarijat cije se funkcije i organizacija utvrduju Poslovníkom Suda.
2. Kada zaseda sudija pojedinac, Sudu pomazu izvestioci koji su potcinjeni predsedniku Suda. Oni cine deo Sekretarijata Suda.

Opšta sednica Suda

Clan 25.

Na opštoj sednici Sud:

- a) bira predsednika i jednog ili dva potpredsednika Suda na period od tri godine; oni se mogu ponovo birati;
- b) ustanovljava veća za određeni vremenski period;

- c) bira predsednika veka Suda; oni se mogu ponovo birati;
- d) usvaja poslovnik Suda;
- e) bira sekretara Suda i jednog ili više njegovih zamenika;
- f) podnosi zahtev u skladu sa clanom 26. stav 2.

Sudija pojedinac, odbori, veka i Veliko vece

Clan 26.

1. Sud razmatra predmete od strane sudije pojedinca, u odborima od tri sudije, vecu od sedam sudija i u Velikom vecu od sedamnaest sudija. Veka Suda ustanovljavaju odbore za određen vremenski period.
2. Na zahtev Opšte sednice Suda, Komitet ministara može, jednoglasnom odlukom i za određeni period, da broj sudija veka smanji na pet.
3. Kada sudi kao sudija pojedinac, sudija ne može da razmatra predstavku podnetu protiv visoke strane ugovornice sa cije liste je izabran.
4. Po službenoj dužnosti u sastav veka i Velikog veka ulazi sudija izabran sa liste visoke strane ugovornice. Ako takvog nema ili nije u mogućnosti da učestvuje u radu, u svojstvu sudije sedi lice koga izabere predsednik Suda sa liste koju unapred podnosi ta visoka strana ugovornica.
5. U sastav Velikog veka ulaze i predsednik i potpredsednici Suda, predsednici veka i druge sudije izabrane u skladu sa Poslovnikom Suda. Kada se predmet iznese pred Veliko vece na osnovu clana 43, sudije clanovi veka koje je donelo presudu ne mogu učestvovati u radu Velikog veka, s izuzetkom predsednika Veka i sudije koji je izabran sa liste visoke strane ugovornice.

Nadležnost sudije pojedinca

Clan 27.

1. Sudija pojedinac može da proglasi neprihvatljivom ili da skine s liste predmeta Suda predstavku podnetu na osnovu clana 34. ako se takva odluka može doneti bez daljeg ispitivanja.
2. Ova odluka je konačna.
3. Ako sudija pojedinac ne proglasi predstavku neprihvatljivom ili je ne skine s liste predmeta Suda, ustupice je nekom od odbora ili veka na dalji postupak.

Nadleznost odbora

Clan 28.

1. Predstavku podnetu u skladu s clanom 34. odbor moze jednoglasnom odlukom:

- a) da proglasi neprihvatljivom ili je skine s liste predmeta, ako se takva odluka moze doneti bez daljeg ispitivanja; ili
- b) da proglasi neprihvatljivom i istovremeno donese presudu o suštini spora, ako je pitanje koje je predmet spora, a odnosi se na tumacenje ili primenu Konvencije ili protokola uz nju, vec posebno elaborirano u sudskoj praksi Suda.

2. Odluke i presude donete na osnovu stava 1. su konacne.

3. Ako sudija izabran sa liste visoke strane ugovornice ne ucestvuje u radu odbora, odbor moze u svakoj fazi postupka da pozove tog sudiju da zauzme mesto jednog od clanova tog odbora, uzimajuci u obzir sve relevantne cinjenice, ukljucujuci i to da li je ta visoka strana ugovornica osporila primenu procedure predvidene stavom 1. tacka b).

Odluke veca o prihvatljivosti i suštini stvari

Clan 29.

1. Ako nije doneta odluka na osnovu clanova 27. i 28, niti je izrecena presuda na osnovu clana 28. vece odlucuje o prihvatljivosti i suštini pojedinačnih predstavki podnetih na osnovu clana 34. Odluka o prihvatljivosti moze se doneti posebno.

2. Vece odlucuje o prihvatljivosti i suštini medudržavnih predstavki podnetih na osnovu clana 33. Odluka o prihvatljivosti donosi se posebno osim kada Sud, u izuzetnim slucajevima, ne odluci drugacije.

Ustupanje nadležnosti Velikom vecu

Clan 30.

Ako se povodom predmeta koji vece razmatra pokrene neko ozbiljno pitanje od znacaja za tumacenje Konvencije ili protokola uz nju, ili ako rešenje pitanja pred vecem moze da dovede do rezultata koji nije u saglasnosti s nekom prethodno donetom presudom Suda, vece moze, sve dok ne donese presudu, da ustupi nadležnost Velikom vecu, izuzev kada se tome protivi jedna od stranaka u sporu.

Ovlašćenja Velikog veca

Clan 31.

Veliko vece:

- a) odlucuje o predstavkama podnetim na osnovu clana 33. i clana 34, kada mu neko od veca ustupi nadleznost na osnovu clana 30. ili kada mu je predmet upucen na osnovu clana 43;
- b) odlucuje o pitanjima koja Sudu upucuje Komitet ministara u skladu s clanom 46, stav 4; i
- c) razmatra zahteve za savetodavna mišljenja podnete na osnovu clana 47.

Nadleznost Suda

Clan 32.

1. Nadleznost Suda se proteze na sve predmete koji se ticu tumacenja i primene ove Konvencije i protokola uz nju, a koji su mu upuceni na osnovu clanova 33, 34, 46. i 47.
2. U sporovima oko nadleznosti odlucuje Sud.

Medudrzavni sporovi

Clan 33.

Svaka Visoka strana ugovornica moze ukazati Sudu na svaku povredu odredbi konvencije ili protokola uz nju za koju smatra da se moze pripisati nekoj drugoj Visokoj strani ugovornici.

Pojedinacne predstavke

Clan 34.

Sud moze da prima predstavke od svake osobe, nevladine organizacije ili grupe lica koji tvrde da su zrtve povrede prava uspostavljenih Konvencijom ili protokolima uz nju, cinjenje od strane neke Visoke strane ugovornice. Visoke strane ugovornice obavezuju se da ni na koji nacin ne ometaju stvarno vršenje ovog prava.

Uslovi prihvatljivosti

Clan 35.

1. Sud moze uzeti predmet u postupak tek kada se iscrpu svi unutrašnji pravni lekovi, u skladu sa opštepriznatim nacelima medunarodnog prava, i u roku od šest meseci od dana kada je povodom njega doneta pravosnazna odluka.

2. Sud ne postupa po pojedinačnoj predstavci podnetoj na osnovu člana 34. koja je:
 - a) anonimna, ili
 - b) u suštini istovetna s predstavkom koju je Sud već razmatrao, ili koja je već podneta nekoj drugoj međunarodnoj instanci radi ispitivanja, odnosno rešavanja a ne sadrži nove relevantne činjenice.

3. Sud proglašava neprihvatljivom svaku pojedinačnu predstavku podnetu na osnovu člana 34. ako:
 - a) smatra da je predstavka nespojiva sa odredbama Konvencije ili protokola uz nju, očigledno neosnovana, ili predstavlja zloupotrebu prava na predstavku; ili
 - b) smatra da podnosilac predstavke nije značajnije oštećen, osim ako poštovanje ljudskih prava ustanovljenih Konvencijom i protokolima uz nju ne zahteva ispitivanje suštine predstavke, s tim da se predstavka ne može odbaciti po ovom osnovu ukoliko slučaj nije prethodno s dužnom pažnjom razmotrio domaći sud.

4. Sud odbacuje svaku predstavku koju smatra neprihvatljivom u smislu ovog člana. On to može učiniti u svakoj fazi postupka.

Intervencija trećih lica

Član 36.

1. Visoka strana ugovornica čiji je podnosilac predstavke državljanin može podneti pisani podnesak i uzeti učešće u raspravi u predmetima pred većem ili Velikim većem.
2. Predsednik Suda može u interesu ispravnog postupanja pozvati Visoku stranu ugovornicu koja nije strana u postupku ili svako zainteresovano lice koje nije podnosilac predstavke da podnesu pisani podnesak ili uzmu učešće u raspravi.
3. Komesar za ljudska prava Saveta Evrope može podneti pisani podnesak i uzeti učešće u raspravi u predmetima pred većem ili Velikim većem.

Brisanje prestavki

Član 37.

1. Sud u svakoj fazi postupka može odlučiti da izbriše predstavku sa liste predmeta ako se na osnovu okolnosti može zaključiti:
 - a) da podnosilac predstavke ne namerava da dalje učestvuje u postupku; ili
 - b) da je stvar razrešena; ili
 - c) da iz svakog drugog razloga koji Sud utvrdi nije više opravdano nastaviti sa ispitivanjem predstavke.

Medutim, Sud nastavlja s ispitivanjem predstavke ako je to potrebno radi poštovanja ljudskih prava ustanovljenih Konvencijom i protokolima uz nju.

2. Sud može odlučiti da predstavku vrati na svoju listu predmeta ako smatra da okolnosti to nalazu.

Ispitivanje predmeta

Clan 38.

Sud razmatra predstavku zajedno s predstavnicima stranaka i, ako je to potrebno, preuzima istragu za čije će mu efikasno sprovođenje visoke strane ugovornice u pitanju obezbediti sve neophodne uslove.

Prijateljska poravnanja

Clan 39.

1. U svakoj fazi postupka Sud se može staviti na raspolaganje stranama u sporu kako bi se postiglo prijateljsko poravnanje zasnovano na poštovanju ljudskih prava ustanovljenih Konvencijom i protokolima uz nju.

2. Postupak koji se vodi na osnovu stava 1. poverljive je prirode.

3. Ako se postigne prijateljsko rešenje, Sud skida predmet sa svoje liste odlukom koja sadrži kratak opis činjenica i postignutog rešenja.

4. Odluka se dostavlja Komitetu ministara koji nadgleda izvršenje odredbi prijateljskog poravnanja predviđenih odlukom.

Javna rasprava i uvid u spise

Clan 40.

1. Rasprave su javne, sem kada Sud u posebnim okolnostima odluci drukcije.

2. Spisi deponovani kod Sekretara dostupni su javnosti, sem kada predsednik Suda odluci drukcije.

Pravicno zadovoljenje

Clan 41.

Kada Sud utvrdi prekršaj Konvencije ili protokola uz nju, a unutrašnje pravo Visoke strane ugovornice u pitanju omogućava samo delimičnu odštetu, Sud će, ako je to potrebno, pružiti pravicno zadovoljenje oštećenoj strani.

Presude veća

Član 42.

Presude veća postaju pravosnažne u skladu s odredama člana 44, stav 2.

Obracanje Velikom veću

Član 43.

1. U roku od tri meseca od dana donošenja presude veća svaka stranka može, u posebnim slučajevima, da zahteva da se predmet iznese pred Veliko veće.
2. Kolegijum od pet sudija Velikog veća prihvatiće zahtev ako se predmet tiče nekog značajnog pitanja vezanog za tumačenje Konvencije ili ozbiljnog pitanja od opšte važnosti.
3. Ako kolegijum prihvati zahtev, Veliko veće odlučuje o predmetu presudom.

Pravosnažne presude

Član 44.

1. Presuda Velikog veća je pravosnažna.
2. Presuda veća postaje pravosnažna:
 - a) kada stranke izjave da neće zahtevati da se predmet iznese pred Veliko veće; ili
 - b) tri meseca posle donošenja presude, ako se ne zatraži da se predmet iznese pred Veliko veće; ili
 - c) kada kolegijum odbije zahtev za obracanje Velikom veću na osnovu člana 43.
3. Pravosnažna presuda se objavljuje.

Obrazloženja presuda i odluka

Član 45.

1. Obrazloženje se daje za presude i za odluke kojima se predstavka proglašava prihvatljivom ili neprihvatljivom.

2. Ako presuda u celosti ili jednom svom delu ne predstavlja jednoglasno mišljenje sudija, svaki sudija ima pravo da iznese izdvojeno mišljenje.

Obaveznost i izvršenje presuda

Clan 46.

1. Visoke strane ugovornice se obavezuju da se povinuju pravosnaznoj presudi Suda u svakom predmetu u kome su stranke.

2. Pravosnazna presuda Suda se dostavlja Komitetu ministara koji nadgleda njeno izvršenje.

3. Ako Komitet ministara smatra da procenje izvršenja pravosnazne presude remeti neki problem u vezi sa tumačenjem presude, može se obratiti Sudu radi donošenja odluke povodom pitanja tumačenja. Za odluku o obracanju Sudu potrebna je dvotrecinska vecina glasova predstavnika koji sede u Komitetu.

4. Ako Komitet ministara smatra da neka visoka strana ugovornica odbija da se povinuje pravosnaznoj presudi u predmetu u kojem je stranka, on može, nakon što zvanično obavesti tu visoku stranu ugovornicu, a na osnovu odluke usvojene dvotrecinskom vecinom glasova predstavnika koji sede u Komitetu, da se Sudu obrati pitanjem da li je ta visoka strana ugovornica propustila da ispuni svoju obavezu iz stava 1.

5. Ako Sud utvrdi da postoji povreda stava 1, upućuje predmet Komitetu ministara radi razmatranja mera koje treba preduzeti. Ako Sud utvrdi da stav 1. nije prekršen, vratiće predmet Komitetu ministara koji zaključuje raspravu o predmetu.

Savetodavna mišljenja

Clan 47.

1. Na zahtev Komiteta ministara Sud može da daje savetodavna mišljenja o pravnim pitanjima koja se ticu tumačenja Konvencije i protokola uz nju.

2. Takva mišljenja se ne mogu baviti pitanjima koja se odnose na sadržaj ili obuhvat prava i sloboda ustanovljenih Delom I Konvencije i protokolima uz nju, kao ni bilo kojim drugim pitanjem koje bi sud ili Komitet ministara mogli da razmatraju u vezi s postupcima koji se mogu pokrenuti u skladu sa Konvencijom.

3. Za odluke Komiteta ministara da zahteva savetodavno mišljenje Suda potreban je vecina glasova predstavnika koji imaju pravo da u Komitetu zasedaju.

Nadleznost Suda da daje savetodavna mišljenja

Clan 48.

Sud odlucuje da li zahtev za davanje savetodavnog mišljenja koji podnese Komitet ministara spada u njegovu nadleznost odredenu clanom 47.

Obrazlozenje savetodavnih mišljenja

Clan 49.

1. Savetodavna mišljenja Suda se obrazlazu.
2. Ako savetodavno mišljenje u celosti ili jednom svom delu ne predstavlja jednoglasno mišljenje sudija, svaki sudija ima pravo da iznese izdvojeno mišljenje.
3. Savetodavna mišljenja Suda dostavljaju se Komitetu ministara.

Troškovi Suda

Clan 50.

Troškove suda snosi Savet Evrope.

Privilegije i imuniteti sudija

Clan 51.

Tokom vršenja svoje funkcije sudije uživaju privilegije i imunitete predviđene članom 40. Statuta Saveta Evrope i sporazumima donetim na osnovu njega.

Deo III - OSTALE ODREDBE

Obaveštenja generalnom sekretaru

Clan 52.

Po prijemu zahteva od generalnog sekretara Saveta Evrope, svaka Visoka strana ugovornica pružice objašnjenje o načinu na koji njeno unutrašnje pravo obezbeđuje stvarnu primenu svih odredaba ove Konvencije.

Obezbeđenje postojećih ljudskih prava

Član 53.

Nijedna odredba ove Konvencije neće se tumačiti tako da ograničava odnosno ugrožava ljudska prava i osnovne slobode koji bi bili priznati po zakonima svake Visoke strane ugovornice ili po svakom drugom sporazumu čija je ona strana ugovornica.

Ovlašćenja Komiteta ministara

Član 54.

Ništa u ovoj Konvenciji ne dira u ovlašćenja koja su data Komitetu ministara Statutom Saveta Evrope.

Isključenje drugih načina za rešavanje spora

Član 55.

Visoke strane ugovornice saglasile su se da se neće koristiti, izuzev ako postoji poseban sporazum, postojećim međusobnim ugovorima, konvencijama ili deklaracijama kako bi neki spor koji proizlazi iz tumačenja ili primene ove Konvencije putem predstavke podnele da se rešava nekim drugim načinom, a ne onima koji su predviđeni ovom Konvencijom.

Teritorijalna primena

Član 56.

1. Prilikom ratifikacije, ili u svako doba posle toga, svaka država može izjaviti, putem notifikacije upućene generalnom sekretaru Saveta Evrope, da će se u skladu sa odredbama stava 4. ovog člana ova Konvencija primenjivati na sve ili na neku od teritorija za čije je međunarodne odnose odgovorna.

2. Konvencija će se primenjivati na teritoriju ili teritorije označene u notifikaciji počev od tridesetog dana po prijemu ove notifikacije od strane generalnog sekretara Saveta Evrope.

3. Pri primeni odredama ove Konvencije na takvim teritorijama vodice se racuna o lokalnim potrebama.

4. Svaka drzava koja je dala izjavu u saglasnosti sa stavom 1. ovog clana moze u svako doba posle toga izjaviti da prihvata nadleznost Suda u pogledu primanja predstavki od pojedinaca nevladinih organizacija ili grupa lica prema odredbama clana 34. Konvencije, a u odnosu na neku ili više teritorija na koje se izjava odnosi.

Rezerve

Clan 57.

1. Prilikom potpisivanja ove Konvencije, ili prilikom deponovanja instrumenta ratifikacije, svaka drzava moze staviti rezervu na svaku pojedinu odredbu Konvencije u obimu u kome neki zakon koji je tada na snazi na njenoj teritoriji nije saglasan sa tom odredbom. Rezerve opšteg karaktera nisu dozvoljene na osnovu ovog clana.

2. Svaka rezerva stavljena na osnovu ovog clana sadrzi kratku izjavu o zakonu u pitanju.

Otkazivanje

Clan 58.

1. Visoka strana ugovornica moze otkazati ovu Konveciju tek po proteku pet godina od dana kada je postala strana ugovornica i to putem otkaza sa šestomesečnim otkaznim rokom, koji se dostavlja generalnom sekretaru Saveta Evrope, koji o tome obaveštava druge Visoke strane ugovornice.

2. Otkaz ne moze imati za posledicu da se visoka strana ugovornica u pitanju oslobodi svojih obaveza prema ovoj Konvenciji u pogledu svake radnje ucinjene do dana kada je otkaz poceo da dejstvuje, a koja bi mogla da predstavlja kršenje tih obaveza.

3. Pod ovim istim uslovima, svaka Visoka strana ugovornica koja prestane da bude clanica Saveta Evrope prestaje da bude i ugovornica ove Konvencije.

4. Saglasno odredbama prethodnih stavova, Konvecija se moze otkazati u odnosu na svaku teritoriju za koju je saglasno odredbama clana 56. izjavljeno da se primenjuje.

Potpis i ratifikacija

Clan 59.

1. Ova Konvencija je otvorena za potpis članicama Saveta Evrope. Ona se ratifikuje. Ratifikacije se deponuju kod generalnog sekretara Saveta Evrope.
2. Evropska unija može da pristupi ovoj konvenciji.
3. Ova Konvencija stupa na snagu posle deponovanja deset instrumenata ratifikacije.
4. U pogledu svake potpisnice koja je bude ratifikovala posle toga, Konvencija stupa na snagu na dan kada ona deponuje svoj instrument ratifikacije.
5. Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava sve članice Saveta Evrope o stupanju na snagu ove Konvencije, o imenima Visokih strana ugovornica koje su je ratifikovale i o svim instrumentima ratifikacije naknadno deponovanim.

Sacinjeno u Rimu, dana 4. novembra 1950, na engleskom i francuskom jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako verodostojna, u jednom primerku koji se pohranjuje u arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar ce dostaviti overene prepise svakoj potpisnici.

PROTOKOL UZ KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA, IZMENJENU U SKLADU S PROTOKOLOM BR. 11. (Pariz, 20. marta 1952. godine)

Vlade potpisnice, kao članice Saveta Evrope,
Rešene da preduzmu korake da bi osigurale skupno sprovođenje izvesnih prava i sloboda koji nisu uključeni u Deo I Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. novembra 1950 (u daljem tekstu "Konvencija"),
Sporazumele su se o sledecem:

Zaštita imovine

Clan 1.

Svako fizicko i pravno lice ima pravo na neometano uzivanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predvidenim zakonom i opštim nacelima medunarodnog prava.

Prethodne odredbe, medutim, ni na koji nacin ne uticu na pravo drzave da primenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu s opštim interesima ili da bi obezbedila naplatu poreza ili drugih dazbina ili kazni.

Pravo na obrazovanje

Clan 2.

Niko ne može biti lišen prava na obrazovanje. U vršenju svojih funkcija u oblasti obrazovanja i nastave država poštuje pravo roditelja da obezbede obrazovanje i nastavu koji su u skladu s njihovim verskim i filozofskim uverenjima.

Pravo na slobodne izbore

Clan 3.

Visoke strane ugovornice se obavezuju da u primerenim vremenskim razmacima održavaju slobodne izbore s tajnim glasanjem, pod uslovima koji obezbeđuju slobodno izdržavanje mišljenja naroda pri izboru zakonskih tela.

Teritorijalna primena

Clan 4.

Svaka Visoka strana ugovornica može prilikom potpisivanja ili ratifikacije, ili u svako doba posle toga, dostaviti generalnom sekretaru Saveta Evrope izjavu o tome u kom obimu prihvata da se odredbe ovog protokola primenjuju na teritorijama za koje je međunarodne odnose odgovorna, a koje je označila u izjavi.

Svaka Visoka strana ugovornica koja je dostavila izjavu u smislu prethodnog stava može naknadno da dostavi novu izjavu kojom menja uslove sadržane u ranijoj izjavi ili ukida primenu odredbi ovog Protokola u odnosu na bilo koju teritoriju.

Izjava data u skladu sa ovim članom smatra se kao da je data u skladu sa stavom 1, člana 56. Konvencije.

Odnos s Konvencijom

Clan 5.

U pogledu Visokih strana ugovornica odredbe člana 1, 2, 3. i 4. ovog Protokola smatraju se dodatnim članovima Konvencije i sve odredbe Konvencije primenjuju se u skladu s tim.

Potpis i ratifikacija

Clan 6.

Ovaj Protokol je otvoren za potpis članicama Saveta Evrope koje su potpisnice Konvencije; on se ratifikuje istovremeno ili posle ratifikacije Konvencije. On stupa na snagu posle deponovanja deset instrumenata ratifikacije. U pogledu svake potpisnice koja ga bude ratifikovala posle toga, Protokol stupa na snagu na dan kada ona deponuje svoj instrument ratifikacije.

Instrumenti ratifikacije deponuju se kod generalnog sekretara Saveta Evrope, koji će sve članice obavestiti o imenima onih članica koje su izvršile ratifikaciju.

Sacinjeno u Parizu, dana 20. marta 1952, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna, u jednom primerku koji se pohranjuje u arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar će dostaviti overene prepise vladi svake države potpisnice.

PROTOKOL BROJ 4 UZ KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA KOJIM SE OBEZBEDUJU IZVESNA PRAVA I SLOBODE KOJI NISU UKLJUCENI U KONVENCIJU I PRVI PROTOKOL UZ NJU, IZMENJENU U SKLADU S PROTOKOLOM BR. 11 (Strazbur, 16. septembra 1963. godine)

Nazivi dodatnih članova i tekst izmenjeni su u skladu sa odredbama Protokola broj 11 (ETS No. 155), danom stupanja na snagu 1. novembra 1998. godine.

Vlade potpisnice, kao članice Saveta Evrope,

Rešene da preduzmu korake da bi osigurale skupno sprovođenje izvesnih prava i sloboda koji nisu uključeni u Deo I Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. novembra 1950 (u daljem tekstu "Konvencija"), i članove 1. do 3. Prvog Protokola uz Konvenciju, potpisanog u Parizu 20. marta 1952,

Sporazumele su se o sledecem:

Zabrana kazne zatvora za dug

Clan 1.

Niko se ne može lišiti slobode samo zato što nije u stanju da ispuni ugovornu obavezu.

Sloboda kretanja

Clan 2.

1. Svako ko se zakonito nalazi na teritoriji jedne države ima, na toj teritoriji, pravo na slobodu kretanja i slobodu izbora boravišta.

2. Svako je slobodan da napusti bilo koju zemlju, uključujući i spostvenu.

3. Nikakva ograničenja ne mogu se postaviti u odnosu na vršenje ovih prava sem onih koja su u skladu sa zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbednosti ili javne sigurnosti, radi ocuvanja javnog poretka, za sprečavanje kriminala, za zaštitu zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

4. Prava iz stava 1. mogu se, takode, u izvesnim oblastima podvrgnuti ograničenjima koja su uvedena u skladu sa zakonom i opravdana javnim interesom u demokratskom društvu.

Zabrana proterivanja sopstvenih državljana

Clan 3.

1. Niko ne može biti proteran, bilo pojedinačnom bilo kolektivnom merom, s teritorije države čiji je državljanin.

2. Niko ne može biti lišen prava da ude na teritoriju države čiji je državljanin.

Zabrana grupnog proterivanja stranaca

Clan 4.

Zabranjeno je kolektivno proterivanje stranaca.

Teritorijalna primena

Clan 5.

1. Svaka Visoka strana ugovornica može prilikom potpisivanja ili ratifikacije, ili u svako doba posle toga, dostaviti generalnom sekretaru Saveta Evrope izjavu o tome u kom obimu prihvata da se odredbe ovog Protokola primenjuju na teritorijama za čije je međunarodne odnose odgovorna, a koje je označila u izjavi.

2. Svaka Visoka strana ugovornica koja je dostavila izjavu u smislu prethodnog stava može naknadno da dostavi novu izjavu kojom menja uslove sadržane u ranijoj izjavi ili ukida primenu odredbi ovog Protokola u odnosu na bilo koju teritoriju.

3. Izjava data u skladu s ovim članom smatra se kao da je data u skladu sa stavom 1, član 56. Konvencije.

4. Teritorija svake države na koju se primenjuje ovaj Protokol na osnovu ratifikacije ili prihvatanja, i svaka teritorija na koju se ovaj Protokol primenjuje na osnovu izjave te

države date na osnovu ovog člana, smatraju se odvojenim teritorijama u smislu člana 2. i 3.

5. Država koja je dala izjavu u skladu sa stavom 1. ili 2. ovog člana može u svako doba izjaviti u ime jedne ili više teritorija na koje se izjava odnosi da prihvata nadležnost Suda da prima predstavke od pojedinaca, nevladinih organizacija ili grupa pojedinaca prema odredbama člana 34. Konvencije, a u vezi članova 1. do 4. ovog Protokola.

Odnos s Konvencijom

Član 6.

U pogledu Visokih strana ugovornica odredbe člana 1. do 5. ovog Protokola smatraju se dodatnim članovima Konvencije i sve odredbe Konvencije primenjuju se u skladu s tim.

Potpis i ratifikacija

Član 7.

1. Ovaj Protokol je otvoren za potpis članicama Saveta Evrope koje su potpisnice Konvencije; on se ratifikuje istovremeno ili posle ratifikacije Konvencije. On stupa na snagu posle deponovanja pet instrumenata ratifikacije. U pogledu svake potpisnice koja ga bude ratifikovala posle toga, Protokol stupa na snagu na dan kada ona deponuje instrument ratifikacije.

2. Instrumenti ratifikacije deponuju se kod generalnog sekretara Saveta Evrope, koji će sve članice obavestiti o tome koje su članice izvršile ratifikaciju.

U potvrdu čega su dole potpisani, propisno ovlašćeni u tom cilju, potpisali ovaj Protokol.

Sacinjeno u Strazburu, dana 16. marta 1963, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako merodavna, u jednom primerku koji se pohranjuje u arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar će dostaviti overene prepise svakoj državi potpisnici.

PROTOKOL BROJ 6 UZ KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA O UKIDANJU SMRTNE KAZNE, IZMENJENU U SKLADU S PROTOKOLOM BR. 11 (Strazbur, 28. aprila 1983. godine)

("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", broj 9/2003)

Države članice Saveta Evrope, potpisnice ovog Protokola uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda potpisane u Rimu 4. novembra 1950 (u daljem tekstu "Konvencija"),

Smatrajuci da promene do kojih je došlo u nekoliko drzava clanica Saveta Evrope izrazavaju opštu teznju ka ukidanju smrtne kazne,

Sporazumele su se o sledecem:

Ukidanje smrtne kazne

Clan 1.

Smrtna kazna se ukida. Niko se ne moze osuditi na smrtnu kaznu ili pogubiti.

Smrtna kazna za vreme rata

Clan 2.

Drzava moze u svom zakonodavstvu da predvidi smrtnu kaznu za dela izvršena u doba rata ili neposredne ratne opasnosti, takva kazna primenice se samo u slucajevima predvidenim zakonom i u skladu s njegovim odredbama. Drzava obaveštava generalnog sekretara Saveta Evrope o odgovarajucim odredbama tog zakona.

Zabrana odstupanja

Clan 3.

Nijedna odredba ovog Protokola ne moze se ukinuti na osnovu clana 15. Konvencije.

Zabrana rezervi

Clan 4.

Na odredbe ovog Protokola ne mogu se stavljati rezerve na osnovu clana 57. Konvencije.

Teritorijalna primena

Clan 5.

1. Svaka drzava moze, prilikom potpisivanja ili kada deponuje instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja, da odredi teritoriju ili teritorije na koje se ovaj Protokol primenjuje.

2. Svaka država može, u svako doba posle toga, putem izjave upućene generalnom sekretaru Saveta Evrope, da proširi primenu ovog Protokola na bilo koju drugu teritoriju označenu u izjavi. U pogledu takve teritorije Protokol stupa na snagu prvog dana meseca koji nastupa posle dana kada generalni sekretar primi takvu izjavu.

3. Svaka izjava učinjena na osnovu prethodna dva stava može u pogledu teritorije označene u njoj, da se povuče putem izjave upućene generalnom sekretaru. Povlačenje izjave ima dejstvo od prvog dana meseca koji nastupa nakon dana kada je generalni sekretar primio takvo obaveštenje.

Odnos s Konvencijom

Član 6.

U pogledu Visokih strana ugovornica odredbe člana 1. do 5. ovog Protokola smatraju se dodatnim članovima Konvencije i sve odredbe Konvencije primenjuju se u skladu s tim.

Potpis i ratifikacija

Član 7.

Ovaj Protokol je otvoren za potpis državama članicama Saveta Evrope koje su potpisnice Konvencije. On se ratifikuje, prihvata ili odobrava. Država članica Saveta Evrope ne može da ratifikuje, prihvati ili odobri ovaj Protokol ako nije istovremeno ili prethodno ratifikovala Konvenciju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja se deponuju kod generalnog sekretara Saveta Evrope.

Stupanje na snagu

Član 8.

1. Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana meseca koji nastupa posle dana kada je pet država članica Saveta Evrope izrazilo svoj pristanak da ih ovaj Protokol obavezuje u skladu sa odredbama člana 7.

2. U pogledu svake države članice koja posle toga izrazi svoj pristanak da je ovaj Protokol obavezuje, on stupa na snagu prvog dana meseca koji nastupa posle dana kada je deponovan instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.

Funkcija depozitara

Član 9.

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava drzave članice Saveta Evrope o: a) svakom potpisu; b) deponovanju instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja; c) svakom datumu stupanja na snagu ovog Protokola u skladu sa članovima 5. i 8; d) svakoj kojoj drugoj radnji, obaveštenju ili saopštenju u vezi s ovim Protokolom.

U potvrdu cega su dole potpisani, propisno ovlašćeni u tom cilju, potpisali ovaj Protokol.

Sacinjeno u Strazburu, dana 28. aprila 1983, na engleskom i francuskom jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako verodostojna, u jednom primerku koji se pohranjuje u arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope ce dostaviti overene prepise svakoj drzavi članici Saveta Evrope.

PROTOKOL BROJ 7 UZ KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA IZMENJENU U SKLADU S PROTOKOLOM BR. 11 (Strazbur, 22 novembra 1984. godine)

("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", broj 9/2003)

Drzave potpisnice, članice Saveta Evrope,
Rešene da preduzmu dalje korake da bi osigurale skupno sprovođenje izvesnih prava i sloboda putem Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu, 4. novembra 1950 (u daljem tekstu "Konvencija"),
Sporazumele su se od sledecem:

Zaštita u postupku proterivanja stranaca

Clan 1.

1. Stranac koji zakonito boravi na teritoriji jedne drzave ne moze se iz nje proterati, osim na osnovu odluke donete u skladu sa zakonom, i ima pravo:

- a) da iznese razloge kojima osporava proterivanje;
- b) da se njegov slucaj preispita; i
- c) da u tu svrhu bude zastupljen pred nadležnim organom ili licem ili licima koja taj organ odredi.

2. Stranac se moze proterati i pre nego što iskoristi svoja prava prema stavu 1. a, b i c ovog clana, ako je proterivanje prethodno u interesu javnog reda ili se temelji na razlozima nacionalne bezbednosti.

Pravo na zalbu u krivicnim stvarima

Clan 2.

1. Svako ko je odlukom suda osuđen za krivično delo ima pravo da njegovu osudu ili kaznu preispita viši sud. Ostvarivanje ovog prava, uključujući i osnove za njegovo korišćenje uređuje se zakonom.

2. Ovo pravo može trpeti izuzetke kada je reč o delima manjeg značaja, koja su određena zakonom, ili u slučajevima kada je lice u pitanju u pravom stepenu sudio najviši sud ili je bilo osuđeno na osnovu žalbe na oslobađajuću presudu.

Naknada za pogrešnu osudu

Član 3.

Ako je neko lice bilo pravosnažnom presudom osuđeno zbog krivičnog dela i ako je kasnije njegova presuda bila ukinuta ili je bio pomilovan zbog toga što neka nova ili novootkrivena činjenica neposredno ukazuje da se radilo o sudskoj grešci, lice koje je pretrpelo kaznu kao posledicu takve osude dobice naknadu u skladu sa zakonom ili praksom dotične države, osim ako se ne dokaze da je ono u potpunosti ili delimično odgovorno za to što nepoznata činjenica nije blagovremeno otkrivena.

Pravo da se ne bude suđen ili kažnjen dvaput u istoj stvari

Član 4.

1. Nikome se ne može ponovo suditi niti se može ponovo kazniti u krivičnom postupku u nadležnosti iste države za delo zbog koga je već bio pravosnažno oslobođen ili osuđen u skladu sa zakonom i krivičnim postupkom te države.

2. Odredbe prethodnog stava ne sprečavaju ponovo otvaranje postupka u skladu sa zakonom o krivičnim postupkom date države, ako postoje dokazi o novim ili novootkrivenim činjenicama, ili ako je u ranijem postupku došlo do bitne povrede koja je mogla da utiče na njegov ishod.

3. Ovaj se član ne može staviti van snage na osnovu člana 15. Konvencije.

Jednakost supružnika

Član 5.

U vezi s brakom, u toku braka i u slučaju njegovog raskida, supružnici su ravnopravni u pogledu međusobnih građanskopravnih prava i obaveza i u svom odnosu prema deci. Ovim se članom države ne sprečavaju da preduzimaju neophodne mere u interesu dece.

Teritorijalna primena

Clan 6.

1. Svaka drzava moze, prilikom potpisivanja ili kada deponuje instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja, da odredi teritoriju ili teritorije na koje se ovaj Protokol primenjuje i da navede stepen u kome ce se njegove odredbe primenjivati na tim teritorijama.

2. Svaka drzava moze, u svako doba posle toga, putem izjave upucene Generalnom sekretaru Saveta Evrope, da proširi primenu ovog Protokola na bilo koju drugu Teritoriju oznacenu u izjavi. U pogledu takve teritorije Protokol stupa na snagu prvog dana meseca koji nastupa posle protokola dvomesečnog perioda od dana kada Generalni sekretar primi takvu izjavu.

3. Svaka izjava ucinjena na osnovu prethodna dva clana moze u pogledu teritorije oznacene u njoj, da se povuce ili izmeni putem izjave upucene Generalnom sekretaru. Povlacenje ili izmena izjave ima dejstvo od prvog dana meseca koji nastupa posle protoka dvomesečnog perioda od dana kada Generalni sekretar primi takvu izjavu.

4. Izjava data u skladu sa svim clanom smatra se kao da je data u skladu sa stavom 1, clana 56. Konvencije.

5. Teritorija svake drzave na koju se primenjuje ovaj Protokol na osnovu ratifikacije, prihvatanja i odobrenja, i svaka teritorija na koju se ovaj Protokol primenjuje na osnovu izjave te drzave na osnovu ovog clana, mogu se smatrati odvojenim teritorijama u smislu clana 1.

6. Drzava koja je dala izjavu u skladu sa stavom 1. ili 2. ovog clana moze u svako doba izjaviti u ime jedne ili više teritorija na koje se izjava odnosi da prihvata nadležnost Suda da prima predstavke od pojedinaca, nevladinih organizacija ili grupa pojedinaca prema odredbama clana 34. Konvencije, a u vezi clanova 1. do 5. ovog Protokola.

Odnos s Konvencijom

Clan 7.

U pogledu Visokih strana ugovornica odredbe clana 1. do 6. ovog Protokola smatraju se dodatnim clanovima Konvencije i sve odredbe Konvencije primenjuju se u skladu s tim.

Potpis i ratifikacija

Clan 8.

Ovaj Protokol je otvoren za potpis članicama Saveta Evrope koje su potpisnice Konvencije. On se ratifikuje, prihvata ili odobrava. Drzava članica Saveta Evrope ne može da ratifikuje, prihvati ili odobri ovaj Protokol ako nije istovremeno ili prethodno ratifikovala Konvenciju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja se deponuju kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

Stupanje na snagu

Clan 9.

1. Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana meseca koji nastupa posle protoka dvomesečnog perioda od dana kada je sedam država članica Saveta Evrope izrazilo svoj pristanak da ih ovaj Protokol obavezuje u skladu sa odredbama člana 8.

2. U pogledu svake države članice koja posle toga izrazi svoj pristanak da je ovaj Protokol obavezuje, on stupa na snagu prvog dana meseca koji nastupa posle protoka dvomesečnog perioda od dana kada je deponovan instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.

Funkcija depozitara

Clan 10.

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava države članice Saveta Evrope o:

- a) svakom potpisu;
- b) deponovanju instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja;
- c) svakom datumu stupanja na snagu ovog Protokola u skladu sa članovima 5. i 8;
- d) svakoj drugoj radnji, obaveštenju ili saopštenju u vezi s ovim Protokolom.

U potvrdu čega su dolepotpisani, propisno ovlašćeni u tom cilju, potpisali ovaj Protokol.

Sacinjeno u Strazburu, dana 22. novembra 1984, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna, u jednom primerku koji se pohranjuje u arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope će dostaviti overene prepise svakoj državi članici Saveta Evrope.

PROTOKOL BROJ 12 UZ KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA (Rim, 4. novembar 2000. godine)

("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", broj 9/2003)

Drzave potpisnice, članice Saveta Evrope,

Imajući u vidu osnovno načelo da su svi ljudi jednaki pred zakonom i imaju pravo na jednaku zaštitu zakona;

Rešenje da preuzmu dalje korake radi unapređivanja jednakosti svih ljudi kolektivnom primenom opšte zabrane diskriminacije putem Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. novembra 1950 (u daljem tekstu: "Konvencija");

Potvrđujući da načelo nediskriminacije ne sprečava potpisnice da preduzimaju mere radi unapređivanja pune i stvarne jednakosti pod uslovom da postoji objektivno i razumno opravdanje za ovakve mere;

Saglasile su se o sledećem:

Opšta zabrana diskriminacije

Član 1.

1. Svako pravo koje zakon predviđa ostvarivace se bez diskriminacije po bilo kom osnovu kao npr. polu, rasi, boji kože, jeziku, veroispovesti, politickom i drugom uverenju, nacionalnom ili društvenom poreklu, povezanosti s nacionalnom manjinom, imovini, rođenju ili drugom statusu.

2. Javne vlasti neće ni prema kome vršiti diskriminaciju po osnovima kao što su oni pomenuti u stavu 1.

Teritorijalna primena

Član 2.

1. Svaka država može, u vreme potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, označiti teritoriju ili teritorije na kojima će se primenjivati ovaj Protokol.

2. Svaka država može bilo kada kasnije, deklaracijom upućenom Generalnom sekretaru Saveta Evrope, proširiti primenu ovog Protokola na neku drugu teritoriju označenu u deklaraciji. Protokol će stupiti na snagu u odnosu na takvu teritoriju prvog dana u mesecu posle isteka roka od tri meseca od dana kada je generalni sekretar primio ovakvu deklaraciju.

3. Svaka deklaracija data po jednom od dva prethodna stava može se, u odnosu na svaku teritoriju označenu u deklaraciji, povući ili izmeniti obaveštenjem upućenom Generalnom sekretaru. Povlačenje ili izmena stupice na snagu prvog dana u mesecu posle isteka roka od tri meseca od dana kada je Generalni sekretar primio obaveštenje.

4. Deklaracija data u skladu s ovim članom smatraće se saglasnom sa stavom 1. člana 56. Konvencije.

5. Svaka država koja je dala deklaraciju u skladu sa stavovima 1. ili 2. ovog člana može u svako vreme izjaviti da prihvata nadležnost Suda da prima predstavke pojedinca, nevladinih organizacija ili grupa pojedinaca u odnosu na član 1. ovog Protokola s jedne ili više teritorija na koje se deklaracija odnosi, kao što je predviđeno članom 34. Konvencije.

Odnos prema Konvenciji

Član 3.

Odredbe članova 1. i 2. ovog Protokola smatraće se između ugovornika dodatnim članovima Konvencije; sve odredbe Konvencije će se shodno primenjivati.

Potpis ratifikacija

Član 4.

Ovaj Protokol biće otvoren za potpisivanje od strane država članica Saveta Evrope koje su potpisale Konvenciju. On podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Država članica Saveta Evrope ne može ratifikovati, prihvatiti ili odobriti ovaj Protokol a da pre toga ili istovremeno ne ratifikuje Konvenciju. Instrumenti o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju deponovace se kod Generealnog sekretara Saveta Evrope.

Stupanje na snagu

Član 5.

1. Ovaj Protokol stupice na snagu prvog dana u mesecu posle isteka roka od tri meseca od dana kada su deset država članica Saveta Evrope izrazile saglasnost da ih Protokol obavezje u skladu s odredbama člana 4.

2. U odnosu na svaku državu koja kasnije izrazi svoju saglasnost da bude njime obavezana Protokol će stupiti na snagu prvog dana u mesecu posle isteka roka od tri meseca od dana deponovanja instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

Funkcije depozitara

Član 6.

Generalni sekretar Saveta Evrope obavestice sve države članice Saveta Evrope o:

- a) svakom potpisu;
- b) deponovanju svakog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju;

- c) svakom datumu stupanja na snagu ovog Protokola u skladu s članovima 2. i 5;
- d) svakom drugom aktu, obaveštenju ili dopisu koji se tiče ovog Protokola.

U potvrdu čega su dolepotpisane, propisno opunomoćene ličnosti potpisale ovaj Protokol.

Sacinjeno u Rinu, Dana 4. novembra 2000. godine, na engleskom i francuskom jeziku, s tim da su oba teksta jednako autentična, u jednom primerku koji će se deponovati u Arhivi Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope dostavice overene prepise svakoj članici Saveta Evrope.

PROTOKOL BROJ 13 UZ KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA O UKIDANJU SMRTNE KAZNE U SVIM OKOLNOSTIMA (Vilnius, 3. maj 2002. godine)

("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", broj 9/2003)

Drzave članice Saveta Evrope, potpisnice ovog Protokola,
Uverene da je pravo svakoga na život osnovna vrednost u demokratskom društvu i da je ukidanje smrtne kazne od suštinske važnosti za zaštitu ovog prava, kao i za potpuno priznavanje urođenog dostojanstva svih ljudskih bića;
Zeledi da ucvrste zaštitu prava na život, zajemcenog Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda potpisanoj u Rimu, 4. novembra 1950. godine (u dlajem tekstu: Konvencija);
Imajuci u vidu da Protokol 6 uz Konvenciju, koji se odnosi na ukidanje smrtne kazne, potpisan u Strazburu, 28. aprila 1983, ne iskljucuje smrtnu kaznu za dela pocinjena u vreme ratnog stanja ili stanja neposredne ratne opasnosti;
Rešene da preduzmu odlucujuci korak u cilju ukidanja smrtne kazne u svim okolnostima, Sporazumele su se o sledecem:

Ukidanje smrtne kazne

Clan 1.

Smrtna kazna se ukida. Niko se ne može osuditi na smrtnu kaznu ili pogubiti.

Zabrana odstupanja

Clan 2.

Nijedna odredba ovog Protokola ne može se ukinuti na osnovu člana 15. Konvencije.

Zabrana stavljanja rezervi

Clan 3.

Na odrebe ovog Protokola ne mogu se stavljati rezerve na osnovu clana 57. Konvencije.

Teritorijalna primena

Clan 4.

1. Svaka drzava moze u trenutku potpisivanja ili deponovanja instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju, naznaciti teritoriju ili teritorije na koje se ovaj Protokol primenjuje.
2. Svaka drzava ugovornica moze naknadno, izjavom upucenom Generalnom sekretaru Saveta Evrope, proširiti primenu ovog Protokola na neku drugu teritoriju navedenu u izjavi. U odnosu na tu teritoriju Protokol stupa na snagu prvog dana u mesecu koji nastupa po isteku perioda od tri meseca od dana kada je Generalni sekretar primio tu izjavu.
3. Sve izjave date u skladu s prethodna dva stava, u odnosu na svaku teritoriju navedenu u izjavi, mogu da se povuku notifikacijom dostavljenom Generalnom sekretaru. Povlacenje stupa na snagu prvog dana u mesecu koji nastupa po isteku perioda od tri meseca od dana kada je Generalni sekretar primio pomenutu notifikaciju.

Odnos prema Konvenciji

Clan 5.

U pogledu Visokih strana ugovornica odredbe clanova 1. do 4. ovog Protokola smatraju se dodatnim clanovima Konvencije i sve odrebe Konvencije primenjuju se u skladu s tim.

Potpis i ratifikacija

Clan 6.

Ovaj Protokol je otvoren za potpis drzavama clanicama Saveta Evrope koje su potpisnice Konvencije. On podleze ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju. Drzava clanica Saveta Evrope ne moze da ratifikuje, prihvati ili odobri ovaj Protokol bez prethodne ili istovremene ratifikacije Konvencije. Instrumenti o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju deponuju se kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

Stupanje na snagu

Clan 7.

1. Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana u mesecu koji nastupa po isteku perioda od tri meseca od dana kada je deset drzava clanica Saveta Evrope izrazilo pristanak da se obavezu ovim Protokolom u skladu s odredbama clana 6.

2. U odnosu na drzavu clanicu koja naknadno izrazi pristanak da se obaveze ovim Protokolom, on stupa na snagu prvog dana u mesecu koji nastupa po isteku perioda od tri meseca od dana deponovanja instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju.

Funkcije depozitarta

Clan 8.

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava sve clanice Saveta Evrope o sledecem:

- a) svakom potpisivanju;
- b) svakom deponovanju instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju;
- c) svakom datumu stupanja na snagu ovog Protokola u skladu sa clanovima 4. i 7;
- d) svakom drugom postupku, obaveštenju ili saopštavanju koji se odnosi na ovaj Protokol.

U potvrdu tog su dole potpisani, propisno ovlašćeni za to, potpisali ovaj Protokol.

Sacinjeno u Viljnusu 3. maja 2002. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri cemu su oba teksta verodostojna, u jednom primerku koji ce se deponovati u Arhivu Savta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope dostavlja overene prepise svakoj drzavi clanici Saveta Evrope.

ZAKON O RATIFIKACIJI EVROPSKE KONVENCije ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA

Clan 1.

Ratifikuje se Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, izmenjena u skladu sa Protokolom broj 11, koja je sacinjena 4. novembra 1950. godine u Rimu, Protokol uz Konvenciju za zaštitu ljudskih pravaa i osnovnih sloboda, koji je sacinjen 20. marta 1952. godine u Rimu, Protokol broj 4 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda kojim se obezbeduju izvesna prava i slobode koji nisu ukljuceni u Konvenciju i Prvi Protokol uz nju, koji je sacinjen 16. septembra 1963. godine u Strazburu, Protokol broj 6 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda o ukidanju smrtne kazne, koji je sacinjen 28. aprila 1983. godine u Strazburu, Protokol broj 7 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koji je sacinjen 22. novembra 1984. godine u Strazburu, Protokol broj 12 uz Konvenciju za

zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koji je sacinjen 4. novembra 2000. godine u Rimu i Protokol broj 13 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda o ukidanju smrtne kazne u svim okolnostima, koji je sacinjen 3. maja 2002. godine u Viljnusu, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Clan 2.

Tekst Konvencije sa protokolima navedenim u clanu 1, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik, glasi: (kako je navedeno u tekstu)

Clan 3.

Prilikom deponovanja ratifikacionog instrumenta u skladu sa clanom 57. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Srbija i Crna Gora ce staviti sledece rezerve:

1. Srbija i Crna Gora izrazava spremnost da u potpunosti jemci prava predvidena clanovima 5. i 6. Konvencije, s tim što odredbe clana 5. stav 1. tacka (c) i clana 6. st. 1. i 3. nece uticati na primenu cl. 75-321. Zakona o prekršajima Republike Srbije ("Sluzbeni glasnik SR Srbije", br. 21/90, 11/92, 6/93, 20/93, 53/93, 67/93, 28/94, 16/97, 37/97, 36/98, 44/98, 65/2001) i cl. 61-225. Zakona o prekršajima Republike Crne Gore ("Sluzbeni list Republike Crne Gore", br. 25/94, 29/94, 38/96, 48/99), koji ureduju postupak pred prekršajnim organima.

2. Pravo na javnu raspravu predvideno clanom 6. stav 1. Konvencije nece uticati na primenu nacela da u upravnim sporovima sudovi u Srbiji, po pravilu, ne odrzavaju javne rasprave. Pomenuto nacelo sadrzano je u clanu 32. Zakona o upravnim sporovima ("Sluzbeni list SRJ", br. 46/96) u Republici Srbiji.

Clan 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenom listu SCG - Medunarodni ugovori".

PROTOKOL BR. 14. UZ EVROPSKU KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA, KOJIM SE MENJA KONTROLNI SISTEM KONVENCIJE ("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", broj 5/2005, 7/2005)

PREAMBULA

Drzave clanice Saveta Evrope, potpisnice ovog protokola uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. novembra 1950. godine (u daljem tekstu: "Konvencija"),

Imajući u vidu Rezoluciju br. 1 i Deklaraciju usvojenu na Evropskoj ministarskoj konferenciji o ljudskim pravima koja je održana u Rimu 3. i 4. novembra 2000. godine,

Imajući u vidu deklaracije koje je usvojio Komitet ministara 8. novembra 2001, 7. novembra 2002. i 15. maja 2003. godine, na svojoj 109, 111. odnosno 112. sednici,

Imajući u vidu Mišljenje br. 251 (2004) koje je 28. aprila 2004. godine usvojila Parlamentarna skupština Saveta Evrope,

Uvazavajući hitnu potrebu da se izmene neke odredbe Konvencije u cilju ocuvanja i poboljšanja sistema kontrole na dugoročnoj osnovi, pre svega u svetlu stalnog povećavanja opterećenosti Evropskog suda za ljudska prava i Komiteta ministara Saveta Evrope,

Imajući posebno u vidu potrebu da se omogući da Sud i dalje igra istaknutu ulogu u oblasti zaštite ljudskih prava u Evropi,

Saglasile su se o sledećem:

Clan 1.

U članu 22. Konvencije, stav 2. briše se.

Clan 2.

Clan 23. Konvencije menja se i glasi:

"Clan 23. - Mandat i prestanak mandata

1. Sudije se biraju na period od devet godina. One se ne mogu ponovo birati.
2. Sudiji istice mandat kada navrší 70 godina života.
3. Sudije ostaju na dužnosti dok im se ne odredi zamena. Međutim, oni nastavljaju da rade na predmetima koje su već uzeli u razmatranje.
4. Sudija se ne može razrešiti funkcije osim ako druge sudije ne odluče dvotrecinskom većinom da on više ne ispunjava potrebne uslove."

Clan 3.

Clan 24. Konvencije briše se.

Clan 4.

Clan 25. Konvencije postaje član 24. i njegov tekst menja se tako da glasi:

"Clan 24. - Sekretarijat i izvestioci

1. Sud ima sekretarijat cije se funkcije i organizacija utvrduju Poslovnikom Suda.
2. Kada zaseda sudija pojedinac, Sudu pomazu izvestioci koji su potcinjeni predsedniku Suda. Oni cine deo Sekretarijata Suda."

Clan 5.

Clan 26. Konvencije postaje clan 25. ("Opšta sednica suda") i njegov tekst menja se na sledeci nacin:

1. Na kraju tacke d) zarez se menja tackom-zarezom, a rec "i" briše se.
2. Na kraju tacke e) tacka se menja tacka-zarezom.
3. Dodaje se nova tacka f) koja glasi:
"f) podnosi zahtev u skladu sa clanom 26. stav 2."

Clan 6.

Clan 27. Konvencije postaje clan 26, a njegov tekst menja se tako da glasi:

"Clan 26. - Sudija pojedinac, odbori, veka i Veliko vece

1. Sud razmatra predmete od strane sudije pojedinca, u odborima od tri sudije, vecu od sedam sudija i u Velikom vecu od sedamnaest sudija. Veka Suda ustanovljavaju odbore za odreden vremenski period.
2. Na zahtev Opšte sednice Suda, Komitet ministara moze, jednoglasnom odlukom i za odredeni period, da broj sudija veka smanji na pet.
3. Kada sudi kao sudija pojedinac, sudija ne moze da razmatra predstavku podnetu protiv visoke strane ugovornice sa cije liste je izabran.
4. Po sluzbenoj duznosti u sastav veka i Velikog veka ulazi sudija izabran sa liste visoke strane ugovornice. Ako takvog nema ili nije u mogucnosti da ucestvuje u radu, u svojstvu sudije sedi lice koga izabere predsednik Suda sa liste koju unapred podnosi ta visoka strana ugovornica.
5. U sastav Velikog veka ulaze i predsednik i potpredsednici Suda, predsednici veka i druge sudije izabrane u skladu sa Poslovnikom Suda. Kada se predmet iznese pred Veliko vece na osnovu clana 43, sudije clanovi veka koje je donelo presudu ne mogu ucestvovati u radu Velikog veka, s izuzetkom predsednika Veka i sudije koji je izabran sa liste visoke strane ugovornice."

Clan 7.

Posle novog clana 26, u tekst Konvencije dodaje se novi clan 27. koji glasi:

"Clan 27. - Nadleznost sudije pojedinca

1. Sudija pojedinac moze da proglaši neprihvatljivom ili da skine s liste predmeta Suda predstavku podnetu na osnovu clana 34. ako se takva odluka moze doneti bez daljeg ispitivanja.

2. Ova odluka je konacna.

3. Ako sudija pojedinac ne proglaši predstavku neprihvatljivom ili je ne skine s liste predmeta Suda, ustupice je nekom od odbora ili veca na dalji postupak."

Clan 8.

Clan 28. Konvencije menja se tako da glasi:

"Clan 28. - Nadleznost odbora

1. Predstavku podnetu u skladu s clanom 34. odbor moze jednoglasnom odlukom:

a) da proglaši neprihvatljivom ili je skine s liste predmeta, ako se takva odluka moze doneti bez daljeg ispitivanja; ili

b) da proglaši neprihvatljivom i istovremeno donese presudu o suštini spora, ako je pitanje koje je predmet spora, a odnosi se na tumacenje ili primenu Konvencije ili protokola uz nju, vec podrobno elaborirano u sudskoj praksi Suda.

2. Odluke i presude donete na osnovu stava 1. su konacne.

3. Ako sudija izabran sa liste visoke strane ugovornice ne ucestvuje u radu odbora, odbor moze u svakoj fazi postupka da pozove tog sudiju da zauzme mesto jednog od clanova tog odbora, uzimajuci u obzir sve relevantne cinjenice, ukljucujuci i to da li je ta visoka strana ugovornica osporila primenu procedure predvidene stavom 1. tacka b)."

Clan 9.

Clan 29. Konvencije menja se na sledeci nacin:

1. Stav 1. menja se tako da glasi: "Ako nije doneta odluka na osnovu clanova 27. i 28, niti je izrecena presuda na osnovu clana 28. vece odlucuje o prihvatljivosti i suštini pojedinacnih predstavki podnetih na osnovu clana 34. Odluka o prihvatljivosti moze se doneti posebno."

2. Na kraju stava 2. dodaje se nova recenica koja glasi: "Odluka o prihvatljivosti donosi se posebno osim kada Sud, u izuzetnim slucajevima, ne odluci drugacije."

3. Stav 3. briše se.

Clan 10.

Clan 31. Konvencije menja se na sledeci nacin:

1. Na kraju tacke a) rec "i" briše se.

2. Tacka b) postaje tacka c), a dodaje se nova tacka b) koja glasi: "b) odlucuje o pitanjima koja Sudu upucuje Komitet ministara u skladu s clanom 46, stav 4; i".

Clan 11.

Clan 36. Konvencije menja se na sledeci nacin: Pri kraju stava 1. posle broja 34, dodaje se zarez i broj 46.

Clan 12.

Stav 3. clana 35. Konvencije menja se tako da glasi:

"3. Sud proglašava neprihvatljivom svaku pojedinačnu predstavku podnetu na osnovu clana 34. ako:

a) smatra da je predstavka nespojiva sa odredbama Konvencije ili protokola uz nju, ocigledno neosnovana, ili predstavlja zloupotrebu prava na predstavku; ili

b) smatra da podnosilac predstave nije znacajnije oštećen, osim ako poštovanje ljudskih prava ustanovljenih Konvencijom i protokolima uz nju ne zahteva ispitivanje suštine predstave, s tim da se predstavka ne može odbaciti po ovom osnovu ukoliko slučaj nije prethodno s dužnom pažnjom razmotrio domaći sud."

Clan 13.

Na kraju clana 36. Konvencije dodaje se stav 3, koji glasi:

"3. Komesar za ljudska prava Saveta Evrope može podneti pisani podnesak i uzeti učešće u raspravi u predmetima pred većem ili Velikim većem."

Clan 14.

Clan 38. Konvencije menja se tako da glasi:

"Clan 38. - Ispitivanje predmeta

Sud razmatra predstavku zajedno s predstavnicima stranaka i, ako je to potrebno, preuzima istragu za ciję ce mu efikasno sprovođenje visoke strane ugovornice u pitanju obezbediti sve neophodne uslove."

Clan 15.

Clan 39. Konvencije menja se tako da glasi:

"Clan 39. - Prijateljska poravnanja

1. U svakoj fazi postupka Sud se moze staviti na raspolaganje stranama u sporu kako bi se postiglo prijateljsko poravnanje zasnovano na poštovanju ljudskih prava ustanovljenih Konvencijom i protokolima uz nju.
2. Postupak koji se vodi na osnovu stava 1. poverljive je prirode.
3. Ako se postigne prijateljsko rešenje, Sud skida predmet sa svoje liste odlukom koja sadrzi kratak opis cinjenica i postignutog rešenja.
4. Odluka se dostavlja Komitetu ministara koji nadgleda izvršenje odredbi prijateljskog poravnanja predvidenih odlukom."

Clan 16.

Clan 46. Konvencije menja se tako da glasi:

"Clan 46. - Obaveznost i izvršenje presuda

1. Visoke strane ugovornice se obavezuju da se povinuju pravosnaznoj presudi Suda u svakom predmetu u kome su stranke.
2. Pravosnazna presuda Suda se dostavlja Komitetu ministara koji nadgleda njeno izvršenje.
3. Ako Komitet ministara smatra da pracenje izvršenja pravosnazne presude remeti neki problem u vezi sa tumačenjem presude, moze se obratiti Sudu radi donošenja odluke povodom pitanja tumačenja. Za odluku o obracanju Sudu potrebna je dvotrecinska vecina glasova predstavnika koji sede u Komitetu.
4. Ako Komitet ministara smatra da neka visoka strana ugovornica odbija da se povinuje pravosnaznoj presudi u predmetu u kojem je stranka, on moze, nakon što zvanično obavesti tu visoku stranu ugovornicu, a na osnovu odluke usvojene dvotrecinskom vecinom glasova predstavnika koji sede u Komitetu, da se Sudu obrati pitanjem da li je ta visoka strana ugovornica propustila da ispuni svoju obavezu iz stava 1.

5. Ako Sud utvrdi da postoji povreda stava 1, upućuje predmet Komitetu ministara radi razmatranja mera koje treba preduzeti. Ako Sud utvrdi da stav 1. nije prekršen, vratice predmet Komitetu ministara koji zaključuje raspravu o predmetu."

Clan 17.

Clan 59. Konvencije menja se tako da glasi:

1. Dodaje se novi stav 2. koji glasi: "2. Evropska unija može da pristupi ovoj konvenciji."
2. Stavovi 2, 3. i 4. postaju stavovi 3, 4. i 5.

Prelazne i završne odredbe

Clan 18.

1. Ovaj protokol je otvoren za potpis drzavama clanicama Saveta Evrope koje su potpisnice Konvencije, koje svoj pristanak da budu obavezane protokolom mogu izraziti:
a) potpisom bez rezerve u pogledu ratifikacije, prihvatanja odnosno odobrenja; i
b) potpisom koji podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, koji će biti pracen ratifikacijom, prihvatanjem ili odobrenjem.

2. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja deponuju se kod generalnog sekretara Saveta Evrope.

Clan 19.

Ovaj protokol stupa na snagu prvog dana u mesecu koji nastupa po proteku tromeseecnog perioda od dana kada su sve drzave ugovornice Konvencije izrazile svoj pristanak da ih ovaj protokol obavezuje u skladu sa odredbama clana 18.

Clan 20.

1. Od dana stupanja na snagu ovog protokola njegove odredbe primenjuju se na sve predstavke vec podnete pred Sudom, kao i na sve presude cije izvršenje nadgleda Komitet ministara.

2. Novi kriterijum prihvatljivosti koji je clanom 12. ovog protokola uveden u clan 35. stav 3. b) Konvencije ne odnosi se na podneske koji su proglašeni prihvatljivim pre stupanja na snagu ovog protokola. U roku od dve godine od stupanja na snagu ovog protokola novi kriterijum prihvatljivosti mogu da primenjuju samo veka i Veliko vece Suda.

Clan 21.

Mandat sudija koji na dan stupanja na snagu ovog protokola služe svoj prvi mandat bice ipso jure proizveden na ukupno devet godina. Ostale sudije dovršice svoj mandat koji se ipso jure proizvedava za dve godine.

Clan 22.

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava zemlje članice Saveta Evrope o:

- a) svakom potpisu;
- b) deponovanju instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja;
- v) datumu stupanja na snagu ovog protokola u skladu s članom 19; i
- g) svakoj drugoj radnji, obaveštenju ili saopštenju u vezi sa ovim protokolom.

U potvrdu čega su dolepotpisani, propisno ovlašćeni u tu svrhu, potpisali ovaj protokol.

Sacinjeno u Strazburu, dana 13. maja 2004. na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna, u jednom primerku koji se deponuje u Arhivu Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope će overene kopije dostaviti svakoj državi članici Saveta Evrope.

Potvrđujem da je original dokumenta na engleskom i francuskom jeziku deponovan u arhivu Saveta Evrope.

Strazbur, 20. jul 2004.

Gij de Vel, s.r.
generalni direktor za pravna pitanja Saveta Evrope

Zakon o ratifikaciji Protokola br. 14. uz Konvenciju

Clan 1.

Ratifikuje se Protokol br. 14. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojim se menja kontrolni sistem Konvencije, sacinjen u Strazburu, 13. maja 2004. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Clan 2.

Tekst Protokola u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi: (kao gore)

Clan 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenom listu SCG - Medunarodni ugovori".

ZAKON O IZMENAMA ("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", br. 5/2005)

Clan 1.

U clanu 3. Zakona o ratifikaciji Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, izmenjene u skladu sa Protokolom broj 11, Protokola uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Protokola broj 4 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda kojim se obezbeđuju izvesna prava i slobode koji nisu ukljuceni u Konvenciju i Prvi protokol uz nju, Protokola broj 6 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda o ukidanju smrtne kazne, Protokola broj 7 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Protokola broj 12 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Protokola broj 13 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda o ukidanju smrtne kazne u svim okolnostima ("Sluzbeni list SCG - Medunarodni ugovori", br. 9/2003) tac. 1. i 4. brišu se. Dosadašnje tac. 2. i 3. postaju tac. 1. i 2.

Clan 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenom listu SCG - Medunarodni ugovori".

ISPRAVKA ("Sluzbeni list S i CG - Medunarodni ugovori", br. 7/2005)

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom, utvrđeno je da se u tekstu Zakona o ratifikaciji Protokola br. 14 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojim se menja kontrolni sistem Konvencije, objavljenom u "Sluzbenom listu SCG - Medunarodni ugovori", br. 5/2005, potkrala nize navedena greška, te se daje:

ISPRAVKA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA BR. 14 UZ EVROPSKU KONVENCIJU ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA, KOJIM SE MENJA KONTROLNI SISTEM KONVENCIJE

U tekstu Zakona omaškom je izostavljen clan 3. koji glasi: "Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenom listu SCG - Medunarodni ugovori".